מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל זיהוי ההבדל בין פתיחה, סוף ותפנית בסיפור
- להכיר ולהשתמש במילות קישור ובשפה תיאורית עשירה
- לתרגל תכנון סיפור לפי שלבים: דמות, מקום, בעיה, שיא ופתרון
- לפתח הרגל של בדיקה עצמית לפני סיום כתיבה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • גלגל הפתיחות: פתיחה, סוף ותפנית – מכירים את הגלגל

- 1. א – פתיחה, סוף או תפנית
- 2. א – לכתוב את האמצע
- 3. א – מדע בדיוני

חלק ב' – פרק 1 • גלגל הפתיחות: פתיחה, סוף ותפנית – מתאימים ומשלימים

- 1. נכון – באתר יש 90 סופים לצד 160 פתיחות ו-50 תפניות.
- 2. לא נכון – תפנית נכתבת לאמצע הסיפור, לא לסוף.
- 3. נכון – יש סינון לפי סוגה ושכבה לפני ההגרלה.

חלק ג' – פרק 1 • גלגל הפתיחות: פתיחה, סוף ותפנית – משלימים מילים

- 1. שלם
- 2. אמצע

חלק ד' – פרק 1 • גלגל הפתיחות: פתיחה, סוף ותפנית – מתאימים סוגות

- 1 – ה (מפה, אוצר או שביל מסתורי)
- 2 – ג (תעלומה שצריך לפענח)
- 3 – ד (חלל, חלליות ועתיד)
- 4 – א (דרקונים וקסמים)
- 5 – ב (מצב מצחיק שמסתבך)

חלק ה' – פרק 2 • קוביות סיפור והר הסיפור – מכירים את הקוביות

- 1. נכון – כך בנוי המשחק באתר
- 2. נכון – יש כפתור 'לנעילה' ליד כל קובייה
- 3. נכון – כך בוחרים רצף ומספרים סיפור
- 4. לא נכון – השלב הראשון הוא הפתיחה, והשיא מגיע באמצע-סוף

חלק ו' – פרק 2 • קוביות סיפור והר הסיפור – מתאימים שלב לתיאור

- 1 – ד (מציגים את הדמות ואת המקום)
- 2 – ג (קורה משהו שמניע את הסיפור קדימה)
- 3 – ה (הבעיה הולכת ומסתבכת)
- 4 – א (הרגע הכי מותח או מרגש בסיפור)
- 5 – ב (הבעיה נפתרת והמצב משתנה)

חלק ז' – פרק 2 • קוביות סיפור והר הסיפור – בונים סדר נכון

- 1. סדרו את שלבי השימוש בקוביות הסיפור: לכתוב סיפור שמחבר בין דמות מקום ובעיה · להטיל את הקוביות · לקרוא מה יצא בכל קובייה · לבחור קובייה אחת לנעילה (לא חובה) · להקריא את הסיפור בסוף
- 2. סדרו את שלבי העבודה עם רצף שלוש התמונות: לכתוב משפט לכל תמונה · לבחור רצף אחד מהרשימה · לחבר את המשפטים לסיפור קצר · להסתכל בשלוש התמונות ולהבין מה קורה בכל אחת
- 3. סדרו לפי הר הסיפור: שיא · סיום · פתיחה · פתרון · הסתבכות · אירוע

חלק ח' – פרק 3 • מחסן מילים: מילות קישור ושפה תיאורית – היכרות עם מילות הקישור

- 1 – ג (אחר כך)
- 2 – ה (בנוסף)
- 3 – א (לעומת זאת)
- 4 – ב (מפני ש)
- 5 – ד (לכן)

חלק ט' – פרק 3 • מחסן מילים: מילות קישור ושפה תיאורית – נכון או לא נכון

- 1. נכון – אבל מבטאת ניגוד בין שני חלקי משפט.
- 2. לא נכון – המילה 'אם' שייכת לקבוצת מילות התנאי, לא לזמן.

חלק י' – פרק 3 • מחסן מילים: מילות קישור ושפה תיאורית – השלמת מילות קישור

1. כי
2. לכן

חלק י"א – פרק 3 • מחסן מילים: מילות קישור ושפה תיאורית – שפה ציורית

1. ב – רגשות
2. א – לחש
3. ב – קליל מאוד

חלק י"ב – פרק 4 • מחברת כתיבה: מתכננים, כותבים, בודקים – מכירים את שלבי התכנון

1. ב – מה משתבש בסיפור ומה הדמות צריכה להשיג
2. ב – שלושה: מתכננים, כותבים, בודקים
3. א – מה רואים, שומעים ומריחים שם
4. ב – חלק ב׳ - כותבים

חלק י"ג – פרק 4 • מחברת כתיבה: מתכננים, כותבים, בודקים – מתאימים תיבת תכנון לשאלה שלה

1 – ה (מי בסיפור? איך הן נראות ומה הן רוצות?)
2 – ד (איפה זה קורה? מה רואים, שומעים ומריחים?)
3 – ב (מתי קורה הסיפור? בוקר, לילה, עבר או עתיד?)
4 – ו (מה משתבש? מה הדמות צריכה להשיג?)
5 – א (מה הרגע הכי מותח או מרגש בסיפור?)
6 – ג (איך הבעיה נפתרת ומה השתנה בסוף?)

חלק י"ד – פרק 4 • מחברת כתיבה: מתכננים, כותבים, בודקים – כותבים ובודקים לפי רשימת התיוג

1. משפט פתיחה שמציג את הדמות ואת הבעיה בבירור
2. משפט עם מירכאות ודיבור ישיר של דמות
3. משפט הגיוני שמשלב שתי מילות קישור שונות
4. כדי לוודא שהסיפור שלם, מובן, מתוקן ויש בו כל מה שצריך

חלק ט"ו – פרק 5 • מאגר המשפטים: סוגות ושכבות – זיהוי סוגה

1. א – הרפתקה
2. ב – הרפתקה
3. ג – תיכון
4. ב – הרפתקה
5. ב – סוג - פתיחה, סוף או תפנית

חלק ט"ז – פרק 5 • מאגר המשפטים: סוגות ושכבות – סיווג לפי סוג ושכבה

1. נכון – כל משפט מסווג גם לפי סוג וגם לפי סוגה ושכבה.
2. נכון – הרפתקה קשורה למסעות ולגילויים.
3. נכון – יש סינון לפי שלוש שכבות הגיל.

חלק י"ז – פרק 5 • מאגר המשפטים: סוגות ושכבות – השלמת סוגות

1. מתח ובלשי
2. מדע בדיוני

חלק י"ח – פרק 5 • מאגר המשפטים: סוגות ושכבות – חשיבה ויצירה

1. תשובה אישית - יש לציין מאפיין מתאים של הסוגה שמופיע במשפט.

חלק י"ט – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות

1. ב – קוביות סיפור
2. ג – גלגל הפתיחות
3. א – אבל
4. ב – הסתבכות
5. ג – מתכננים
6. א – לחש
7. ב – סוגה ושכבה
8. ג – 6

חלק כ' – חזרה מסכמת – כתיבה

1. תשובה חופשית - שני משפטים הגיוניים שממשיכים את משפט הפתיחה שנבחר
2. סיפור קצר עם דמות, מקום ובעיה, הכולל לפחות שתי מילות קישור מהרשימות (למשל: אבל, לכן, פתאום)
3. סיפור קצר ובו דמות מתוארת, מקום ברור, בעיה ופתרון הגיוני לבעיה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד/ה מזהה נכון איזה משפט הוא פתיחה, סוף או תפנית לפי תפקידו בסיפור
- בכתיבה נמצאות לפחות 2-3 מילות קישור מסוגים שונים ותיאור חושי אחד לפחות
- הסיפור בנוי לפי שלבי הר הסיפור ויש בו בעיה ופתרון ברורים

טיפים להפעלה:

- מומלץ ללמד פרק אחד בכל שיעור, ולהקדיש שיעור אחרון לחיבור כל השלבים בכתיבת סיפור שלם
- לתלמידי חנ״מ אפשר לקצר את המשימות ולהתמקד ברצף 3 תמונות ובמשפטים קצרים ומנוקדים
- לתלמידים עולים חדשים כדאי להיעזר במילון בתמונות ובמשפטים פשוטים יותר ללא ניקוד מורכב
- כדאי לעודד שימוש חוזר במחסן המילים בכל פרק, כדי שהתלמידים יפנימו את מילות הקישור והשפה התיאורית לאורך כל החוברת

חוברת תרגול – פותחים סיפור · סוגרים סיפור

✍️ פותחים סיפור · סוגרים סיפור

יסודי · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – גלגל הפתיחות: פתיחה, סוף ותפנית
2. פרק 2 – קוביות סיפור והר הסיפור
3. פרק 3 – מחסן מילים: מילות קישור ושפה תיאורית
4. פרק 4 – מחברת כתיבה: מתכננים, כותבים, בודקים
5. פרק 5 – מאגר המשפטים: סוגות ושכבות

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – פותחים סיפור • סוגרים סיפור

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזאת נלמד לכתוב סיפור. נבחר פתיחה וסוף, נבחר דמות ומקום ובעיה, נשתמש במילים יפות, ונבדוק את הסיפור שלנו בסוף.

📖 מילון קטן:

פתיחה	המשפט הראשון שפותח את הסיפור
סוף	המשפט האחרון שסוגר את הסיפור
תפנית	שינוי פתאומי באמצע הסיפור
דמות	מי שהסיפור מספר עליו, גיבור הסיפור
הר הסיפור	סדר השלבים: פתיחה, אירוע, הסתבכות, שיא, פתרון, סיום
שיא	הרגע הכי מרגש או מותח בסיפור
מילות קישור	מילים שמחברות בין משפטים, כמו 'אבל' או 'לכן'
שפה תיאורית	מילים שמתארות בעזרת חושים ודימויים
סוגה	סוג הסיפור, כמו הרפתקה, מתח או פנטזיה
דיאלוג	שיחה בין דמויות בסיפור, בתוך מירכאות

1 חלק א' – פרק 1 • גלגל הפתיחות: פתיחה, סוף ותפנית – מכירים את הגלגל

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מגרילים בגלגל?

א) פתיחה, סוף או תפנית ב) רק פתיחה ג) רק סוף ד) רק שם של דמות

2. מה עושים כשיש פתיחה וסוף ביחד?

א) לכתוב את האמצע ב) למחוק את הסוף ג) לצייר תמונה ד) לבחור סוגה חדשה

3. איזו מילה היא שם של סוגה?

א) מדע בדיוני ב) תפנית ג) פתיחה ד) גלגל

2 חלק ב' – פרק 1 • גלגל הפתיחות: פתיחה, סוף ותפנית – מתאימים ומשלימים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	באתר אפשר למצוא גם מאגר של משפטי סוף, לא רק פתיחות.	☐	☐
2	תפנית היא משפט שמתאים רק לסוף הסיפור.	☐	☐
3	אפשר לבחור סוגה כמו הרפתקה או פנטזיה לפני שמסובבים את הגלגל.	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • גלגל הפתיחות: פתיחה, סוף ותפנית – משלימים מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. כשמגרילים משפט פתיחה, כותבים סיפור _____ בהשראתו.

2. אם מגרילים פתיחה וסוף יחד, המשימה היא לכתוב את ה _____ שביניהם.

4 חלק ד' – פרק 1 • גלגל הפתיחות: פתיחה, סוף ותפנית – מתאימים סוגות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הרפתקה	___	**א.** דרקונים וקסמים
2. מתח ובלשי	___	**ב.** מצב מצחיק שמסתבך
3. מדע בדיוני	___	**ג.** תעלומה שצריך לפענח
4. פנטזיה	___	**ד.** חלל, חלליות ועתיד
5. הומור	___	**ה.** מפה, אוצר או שביל מסתורי

5 חלק ה' – פרק 2 • קוביות סיפור והר הסיפור – מכירים את הקוביות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בקוביות הסיפור יש שלוש קוביות: דמות, מקום ובעיה	☐	☐
2	אפשר לנעול קובייה אחת ולהטיל רק את שתי האחרות	☐	☐
3	ברצף שלוש התמונות יש התחלה, אמצע וסוף	☐	☐
4	במשחק הר הסיפור השלב הראשון הוא השיא	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • קוביות סיפור והר הסיפור – מתאימים שלב לתיאור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פתיחה	___	**א.** הרגע הכי מותח או מרגש בסיפור
2. אירוע	___	**ב.** הבעיה נפתרת והמצב משתנה
3. הסתבכות	___	**ג.** קורה משהו שמניע את הסיפור קדימה
4. שיא	___	**ד.** מציגים את הדמות ואת המקום
5. פתרון	___	**ה.** הבעיה הולכת ומסתבכת

7 חלק ז' – פרק 2 • קוביות סיפור והר הסיפור – בונים סדר נכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	סדרו לפי הר הסיפור: שיא · סיום · פתיחה · פתרון · הסתבכות · אירוע
☐	סדרו את שלבי השימוש בקוביות הסיפור: לכתוב סיפור שמחבר בין דמות מקום ובעיה · להטיל את הקוביות · לקרוא מה יצא בכל קובייה · לבחור קובייה אחת לנעילה (לא חובה) · להקריא את הסיפור בסוף
☐	סדרו את שלבי העבודה עם רצף שלוש התמונות: לכתוב משפט לכל תמונה · לבחור רצף אחד מהרשימה · לחבר את המשפטים לסיפור קצר · להסתכל בשלוש התמונות ולהבין מה קורה בכל אחת

8 חלק ח' – פרק 3 • מחסן מילים: מילות קישור ושפה תיאורית – היכרות עם מילות הקישור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. זמן ורצף	____	**א.** לעומת זאת
2. הוספה	____	**ב.** מפני ש
3. ניגוד	____	**ג.** אחר כך
4. סיבה	____	**ד.** לכן
5. תוצאה	____	**ה.** בנוסף

9 חלק ט' – פרק 3 • מחסן מילים: מילות קישור ושפה תיאורית – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה 'אבל' שייכת לקבוצת מילות הניגוד.	☐	☐
2	המילה 'אם' שייכת לקבוצת מילות הזמן.	☐	☐

10 חלק י' – פרק 3 • מחסן מילים: מילות קישור ושפה תיאורית – השלמת מילות קישור

השלימו את המילה החסרה.

1. '_____ ירד גשם חזק, נשארנו בבית כל היום.'

2. 'התאחרתי לאוטובוס, _____ רצתי כל הדרך בלי לעצור.'

11 חלק י"א – פרק 3 • מחסן מילים: מילות קישור ושפה תיאורית – שפה ציורית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לאיזו קבוצה שייך הביטוי 'הלב שלה החסיר פעימה'?

א) חושים ב) רגשות ג) דימויים ד) פעלי דיבור

2. איזו מילה מתאימה במקום 'אמר'?

א) לחש ב) זינק ג) רשרש ד) ערפל

3. מה מתאר הדימוי 'קל כמו נוצה'?

א) כבד מאוד ב) קליל מאוד ג) רועש מאוד ד) קר מאוד

12 חלק י"ב – פרק 4 • מחברת כתיבה: מתכננים, כותבים, בודקים – מכירים את שלבי התכנון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה כותבים בתיבה שנקראת 'בעיה'?

א) תיאור מזג האוויר באותו יום ב) מה משתבש בסיפור ומה הדמות צריכה להשיג

ג) מספר המילים בסיפור ד) השם של הסיפור

2. כמה חלקים יש במחברת?

א) שניים ב) שלושה: מתכננים, כותבים, בודקים ג) ארבעה ד) חמישה

3. מה כותבים בתיבת 'מקום'?

א) מה רואים, שומעים ומריחים שם ב) מי הדמויות בסיפור ג) מתי קורה הסיפור

ד) איך נקרא הסיפור

4. איפה כותבים את הסיפור עצמו?

א) חלק א׳ - מתכננים ב) חלק ב׳ - כותבים ג) חלק ג׳ - בודקים ד) בכרטיס היציאה

13 חלק י"ג – פרק 4 • מחברת כתיבה: מתכננים, כותבים, בודקים – מתאימים תיבת תכנון לשאלה שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דמויות	___	**א.** מה הרגע הכי מותח או מרגש בסיפור?
2. מקום	___	**ב.** מתי קורה הסיפור? בוקר, לילה, עבר או עתיד?
3. זמן	___	**ג.** איך הבעיה נפתרת ומה השתנה בסוף?
4. בעיה	___	**ד.** איפה זה קורה? מה רואים, שומעים ומריחים?
5. שיא	___	**ה.** מי בסיפור? איך הן נראות ומה הן רוצות?
6. פתרון	___	**ו.** מה משתבש? מה הדמות צריכה להשיג?

14 חלק י"ד – פרק 4 • מחברת כתיבה: מתכננים, כותבים, בודקים – כותבים ובודקים לפי רשימת התיוג

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט פתיחה לסיפור: הדמות היא נמלה, והבעיה היא פחד שצריך להתגבר עליו.

2. כתבו משפט עם דיאלוג (דיבור ישיר במירכאות), כפי שדורשת רשימת הבדיקה.

3. בחרו שתי מילות קישור שונות ממחסן המילים וכתבו איתן משפט אחד מהסיפור.

4. הסבירו במשפט אחד למה חשוב לעבור על רשימת התיוג לפני שמסיימים לכתוב סיפור.

15 חלק ט"ו – פרק 5 • מאגר המשפטים: סוגות ושכבות – זיהוי סוגה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזו סוגה המשפט הזה?

א) הרפתקה ב) הומור ג) מדע בדיוני ד) אגדה ומשל

2. מה הסוגה של המשפט על הסולם?

א) טבע ובעלי חיים ב) הרפתקה ג) היסטורי ד) משפחה וחברות

3. למי מתאים המשפט על השביל?

א) יסודי ב) חט"ב ג) תיכון ד) כל השכבות

4. באיזו סוגה יש מסעות וגילויים?

א) הומור ב) הרפתקה ג) יומיום בבית הספר ד) היסטורי

5. לפי מה עוד אפשר לסנן במאגר?

א) צבע ב) סוג - פתיחה, סוף או תפנית ג) מספר מילים ד) שם הכותב

16 חלק ט"ז – פרק 5 • מאגר המשפטים: סוגות ושכבות – סיווג לפי סוג ושכבה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במאגר המשפטים יש משפטי פתיחה, סופים ותפניות, אבל לכל משפט יש גם סוגה ושכבת גיל משלו.	☐	☐
2	משפט פתיחה בסוגת הרפתקה יכול לעסוק בטיול, מסע או גילוי מקום חדש.	☐	☐
3	באתר אפשר לסנן משפטים גם לפי שכבת גיל: יסודי, חט"ב או תיכון.	☐	☐

17 חלק י"ז – פרק 5 • מאגר המשפטים: סוגות ושכבות – השלמת סוגות

השלימו את המילה החסרה.

1. משפט שמתאר תעלומה או חקירה שייך בדרך כלל לסוגת _____ .

2. משפט שמתאר חלליות, רובוטים או עתיד רחוק שייך בדרך כלל לסוגת _____ .

18 חלק י"ח – פרק 5 • מאגר המשפטים: סוגות ושכבות – חשיבה ויצירה

ענו בקצרה.

1. בחרו משפט פתיחה מהמאגר וכתבו באיזו סוגה הוא שייך, ומה במשפט עזר לכם לזהות את זה.

19 חלק י"ט – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה משתמשים בו כדי לקבל דמות, מקום ובעיה?

א) גלגל הפתיחות ב) קוביות סיפור ג) מחסן המילים ד) מחברת הכתיבה

2. איך קוראים לפעילות שבה מסובבים ומקבלים משפט פתיחה, סוף או תפנית?

א) מאגר המשפטים ב) הר הסיפור ג) גלגל הפתיחות ד) כרטיס יציאה

3. איזו מילה היא מילת קישור של ניגוד?

א) אבל ב) לכן ג) כי ד) וגם

4. בהר הסיפור, מה בא אחרי 'אירוע'?

א) פתיחה ב) הסתבכות ג) סיום ד) שיא

5. בחלק א' של מחברת הכתיבה, מה עושים?

א) מדפיסים ב) בודקים ג) מתכננים ד) מוחקים

6. איזו מילה שייכת לקבוצת 'פעלי דיבור' במקום המילה 'אמר'?

א) לחש ב) אבל ג) לכן ד) פתאום

7. במאגר המשפטים אפשר לסנן משפטים לפי מה?

א) צבע התמונה ב) סוגה ושכבה ג) מחיר ד) גודל האותיות

8. כמה שלבים יש בהר הסיפור?

א) 3 ב) 4 ג) 6 ד) 8

20 חלק כ' – חזרה מסכמת – כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו משפט פתיחה מהגלגל או מהמאגר, וכתבו שני משפטים שממשיכים את הסיפור.

2. כתבו סיפור קצר על דמות, מקום ובעיה כמו בקוביות הסיפור, והשתמשו בלפחות שתי מילות קישור ממחסן המילים.

3. תכננו סיפור לפי חלק א' במחברת הכתיבה (דמות, מקום, בעיה, פתרון) וכתבו אותו בקצרה.

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת להבדיל בין פתיחה, סוף ותפנית בסיפור?

האם השתמשתי במילות קישור ובשפה תיאורית בסיפור שכתבתי?

האם הסיפור שלי כולל דמות, מקום, בעיה ופתרון בסדר נכון?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀